

Til: Høgskolestyret	Dato: 09.11.01
Fra: Høgskoledirektøren	Arkiv:
	HS-sak: 072/2001

SAK BUDSJETTFORDELING AFT / AITeL FOR 2001

Tidligere sak(er): 57/2000, 90/2000

Vedlegg: Årsregnskap, budsjett og bevilgninger for AFT, år 2000
Notat 18.10: HiST/AFT si subsidiering av stiftelsen TISIP, med vedlegg
Notat: TISIPs økonomiske bidrag til AFTs virksomhet, med vedlegg

Høgskolestyret vedtok i sak 90/2000 å søke departementet om å få etablere IDB som egen avdeling. Søknaden ble innvilget, og Avdeling for informatikk og e-læring (AITeL) ble etablert 1. juli 2001.

Samarbeidsforum

Samarbeidsforum er et organ som behandler alle typer spørsmål som må avklares i forbindelse med delingen av AFT. Samarbeidsforumet består av konstituert dekan Knut Munkebye, prosjektleder for avdelingsetableringen Thorleif Hjeltnes, dekan Roar Berge, avdelingsdirektør Ester Hasle og stabsdirektør Hans-Jørgen Leksen. Den økonomiske fordeling mellom AFT og AITeL for budsjettåret 2001 har vært diskutert i dette forumet.

Den økonomiske premiss for avdelingsetableringen

Det er en forutsetning i saksframleggene som førte fram til Høgskolestyrets vedtak, at etableringen av AITeL ikke skal føre til økte kostnader for resten av HiST. Dvs. at den samlede tildeling til AFT og AITeL i forbindelse med den årlige budsjettfordelingen ikke skal være større enn om delingen av AFT ikke hadde funnet sted. I HS-vedtaket i sak 90/2000 pkt 6 står det blant annet følgende: "Innføring av ny avdelingsinndeling medfører ingen endring av høgskolens fordelingsmodell og de relative satser (studentpriser) som inngår i fordelingsmodellen".

Det bør på denne bakgrunn nevnes at arbeidet med avdelingsetableringen utvilsomt har medført mye ekstra arbeid for tilsatte ved IDB/AITeL.

Det nevnes også at AFT i 2001 er tildelt kr 250 000,- som post 45-midler for å gjennomføre nødvendig ombygging av AITeLs lokaler. AITeL er tildelt kr 50 000,- som strategimidler for å gjennomføre opplæring av administrativt personale.

Budsjettåret 2002

For budsjettåret 2002 og senere år vil AITeL bli tildelt midler etter høgskolens budsjettfordelingsmodell med de korrigeringer som framkommer av HS-sak 90/2000. Korrigeringene består i henhold til vedtakets pkt. 6 og 7 av kompensasjon fra AITeL til AFT for at AFT skal forestå drift av bibliotek og bygninger samt levere undervisningen i felles grunnlagsfag. Videre sier pkt. 9 i vedtaket at IDB skal dekke et administrativt årsverk i lønnstrinn 50 ved AFT i en

3-års periode. Kompensasjonen fra AITeL til AFT fastsettes av høgskolestyret i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen. Budsjettfordelingen for 2002 kommer opp som sak på høgskolestyrets desembermøte.

Budsjettåret 2001

Pkt. 8 i HS-sak 90/2000 sier at: *"Budsjettfordelingen mellom AFT og IDB [...] fastsettes for 2001 av høgskolestyret etter at KUF eventuelt har godkjent etablering av IDB som egen avdeling."*

Når det gjelder budsjettåret 2001, kan fordelingen mellom AFT og AITeL i utgangspunktet skje ut fra flere ulike modeller.

Ordinær modell / "måltallsmodellen"

Denne modellen innebærer å fordele budsjettet for 2001 mellom de to avdelingene ved å benytte modellen som skal gjelde fra og med 2002. Dette er vanskelig av to grunner. Delingen av AFT skjedde midt i et budsjettår. AITeL blir dessuten gradvis operativ på egen hånd. Det er behov for administrative og faglige tjenester fra AFT i hele budsjettåret 2001. AITeL yter også noen tjenester for AFT. En korrekt prissetting av alle tjenester kan fort bli meget arbeidskrevende og føre til unødvendige transaksjonskostnader.

Realbudsjetteringsmodellen

Denne modellen består i å ta utgangspunkt i tildelingen til IDB som institutt og plusse på de reelle merkostnader man har som egen avdeling, AITeL. AFT mener at dette er uakseptabelt fordi det vil bety at AFTs budsjett for 2001 må bære merkostnadene ved avdelingsetableringen.

Oppgjørsmodellen

AITeL beholder sine ubrukte midler som institutt pr. 01.07.01 (kr 4 602 367,-) og tildeles sin del av ikke fordelte midler i årets AFT-budsjett. Dette er en modell som sikrer at AFT ikke må bære flere kostnader pga. avdelingsetableringen enn det merarbeid som en slik organisatorisk endring uunngåelig fører med seg, og det faktum at AITeLs overtakelse av oppgaver ikke umiddelbart fører til tilsvarende reduksjon i oppgaver og dermed kostnader ved AFT. Hvis man legger inn en stipulert og samlet kompensasjon for den gradvise overføring av arbeidsoppgaver fra AFT til AITeL, bør oppgjørsmodellen gi et akseptabelt resultat for begge parter, samtidig som den skaper små transaksjonskostnader.

Felles verdier og felles merforbruk

I tillegg til å fordele budsjettet for 2001 må høgskolestyret ta stilling til hvordan felles verdier og felles merforbruk skal fordeles. Samarbeidsforum har gitt sin tilslutning til at verdier fordeles ut fra måltall, dvs. at AITeLs andel vil være 22%.

Felles merforbruk

Regnskapet for 2000 (se vedlegg) viser at fellesnivået/avdelingsadministrasjonen ved AFT pr. 31.12.00 har et merforbruk på kr 5 610 175. Biblioteket har et merforbruk på kr 286 542. Instituttene med unntak av IDB har overskudd/mindreforbruk. Ifølge AFT skyldes merforbruket i stor grad kostnader forbundet med en uhensiktsmessig bygningsmasse, og dragkampen mellom administrasjon og fagmiljøene om ressurser. AFT har latt instituttene beholde sine overskudd/mindreforbruk over i nytt budsjettår, og ikke benyttet instituttene ressurser til å få fellesnivåets og bibliotekets regnskap i balanse. Med andre ord har AFT delt ut større midler til instituttene enn et balansert budsjett for hele avdelingen totalt sett gir rom for. Merforbruk på avdelingsnivå balanseres av et mindreforbruk på instituttnivå slik at avdelingen totalt sett (nesten) går i balanse. Det eneste instituttet som ikke har mindreforbruk, er IDB. AITeLs måltallsberegnete andel, 22%, av felles merforbruk utgjør kr 1 297 277,-. AITeL hevder å ha begrenset ansvar for

merforbruket fordi de har hatt liten innvirkning på situasjonen. Det har i Samarbeidsforum også blitt stilt spørsmål om hvorvidt den interne fordelingsmodellen ved tidligere AFT har vært rettferdig.

TISIP

Stiftelsen TISIP er knyttet til AITeL. Rammeavtalen om samarbeid datert 1. mars 1990 er inngått mellom Trondheim ingeniørhøgskole og TISIP. En utfyllende avtale ble senere inngått mellom Avdeling for ingeniør- og næringsmiddelfag (nå AFT) og TISIP. Det er likevel slik at TISIP helt entydig har vært knyttet til IDB og IDB-tilsattes virksomhet. Det er derfor neppe riktig å la et beløp tilsvarende TISIPs kapital inngå i et oppgjør mellom avdelingene.

Et komplekst spørsmål er spørsmålet om hvilken enhet som har nytt mest godt av virksomheten i stiftelsen TISIP. I tidligere diskusjoner har dette blitt kalt "kryss-subsidieringen".

AFT hevder at avdelingen har subsidiert TISIP med over kr 7 000 000,- i løpet av de siste årene. Subsidieringen har ifølge AFT bestått av kontortjenester, eksamensavvikling, faglige stillinger, lokaler og infrastruktur. (Se vedlagte notat.)

AITeL hevder blant annet at TISIP gjennom flere år har bidratt til oppfylling av måltallet ved AFT, og konkluderer (se vedlagt notat) med at den direkte nytteverdien for AFT av TISIPs virksomhet er minimum kr 15 000 000,-.

Stimulusfondet

Kapitalen i stiftelsen Stimulusfondet kommer fra gaver og ulike kilder og utgjør kr 1 750 000. Som tidligere del av AFT, kan det hevdes å være rimelig at AITeL får oppgjør for sin del av kapitalen. Det presiseres at dette eventuelt ikke innebærer noe annet enn at AITeLs andel av kapitalen inngår i beregningsgrunnlaget for et samlet økonomisk oppgjør. AITeLs eventuelle andel av kapitalen, 22%, utgjør kr 385 000,-.

Andre felles verdier

Felles verdier for øvrig består av PC-utstyr, inventar og kunst. AITeLs andel utgjør kr 77 000,-.

Konklusjoner

Høgskoledirektøren går inn for oppgjørsmodellen. Det vil si at AITeL beholder sine ubrukte midler som institutt pr. 01.07.01 (kr 4 602 367,-) og tildeles sin del av ikke fordelte midler i årets AFT-budsjett.

Det er høgskoledirektørens mening at eventuelle urettferdigheter / skjevheter i AFTs interne fordelingsmodell for 2001 og tidligere primært ikke skal trekkes inn i oppgjøret mellom de to avdelingene. Den interne fordelingsmodellen er vedtatt av avdelingsstyret for hele AFT, inkludert IDB.

Det er ingen enighet mellom avdelingene om virksomheten i TISIP totalt sett har vært mest til fordel for TISIP og IDB eller AFT. Momentet trekkes ikke inn i forslaget til fordeling fordi denne diskusjonen etter høgskoledirektørens mening ikke angår den økonomiske fordelingen mellom AFT og AITeL for 2001. Det er kostnads- og nytteverdier for to juridisk selvstendige enheter som er presentert i de to vedlagte notatene. Presentasjonene / beregningene er dessuten lagt fram i etterkant av gjennomført aktivitet og avsluttede årsregnskaper. Høgskoledirektøren har ikke vurdert om dette eventuelt kan være en framtidig sak mellom høgskolen og TISIP.

Høgskoledirektøren mener det er uheldig at en har hatt merforbruk innenfor deler av AFTs virksomhet, men mener at hele AFT, inkludert IDB, er ansvarlig for det merforbruk som

fellesnivået og biblioteket har opparbeidet. Fellesnivåets og bibliotekets bruk av midler har kommet hele avdelingen til gode. Det er samtidig neppe rimelig å forvente at AITeL skal greie å rette opp sin del av merforbruket i løpet av 2001.

Det tidligere AFT som helhet var i tilnærmet balanse pr. 31.12.00. AFT vil bedre sin balanse gjennom overføringen av IDBs andel av merforbruket til AITeL. AITeL får samtidig en uventet stram økonomi.

Høgskoledirektøren foreslår at AITeLs andel av merforbruket reduseres med kr 400 000. AITeL gies i tillegg en "betalingsutsettelse" til 2002 for en del av resten av merforbruket. Det vil si at AFT yter AITeL et lån, som foreslås til kr 500 000,-.

Forslag til budsjettfordeling for AFT / AITeL 2001

* under "Kommentar" betyr at det gies en nærmere forklaring nedenfor under overskriften "Ytterligere forklaringer til forslaget".

Tekst	Beløp	Summer	Kommentar
Tildeling til IDB for 2001	10193000		
IDBs underskudd pr. 31.12.00	-374633		
Forbruk pr. 30.06.01	-5230000		
Inntekter	14000		
Ubrukte midler pr. 01.07.01		4602367	Regnskapstall
Lønn og sosiale kostnader for to stillinger	209000		*1
Andel av dekanuspotten	87000		Dekanens strategimidler *1
IT-drift	360000		*2
		656000	
D-brev 11	79000		Mindreforbruk HA
D-brev 12	-117000		Endelig tildelingsbrev
D-brev 13	210000		Fordeling av frie studiepl.
D-brev 23	37000		Mva-kompensasjon
		209000	*3
Verdien av PC-utstyr i adm.	33000		22% av kr 149000
Verdien av inventar og kunst	44000		22% av kr 200000
		77000	
AITeLs overtakelse av desembereksamen		119000	*4
Andel av merforbruk på fellesnivået	-1234238		22% av kr 5610175
Andel av merforbruk på biblioteket	-63039		22% av kr 286542
		-1297277	
Ymse driftsutgifter		200000	Telefon betales av AFT *5
Nedjustering av AITeLs del av merforbruket		400000	*6
Betalingsutsettelse til 2002		500000	Et lån fra AFT til AITeL
Sum overføring fra AFT til AITeL:		5470000	Avrundet
5466090			

I tillegg overfører AFT IDBs ubrukte midler på post 45 og innkrevde "kopipenger" For AITeL-studentene gjeldende for våren 2002. *7

I budsjettfordelingen 2002 trekkes kr 500 000 (dvs. betalingsutsettelsen) fra AITeL Og tildeles AFT.

Ytterligere forklaringer til forslaget

***1**

I Samarbeidsforums møte 15. juni ble det laget et estimat av omfanget av de arbeidsoppgaver som AITeL overtar fra AFT i siste halvpart av 2001. Utdrag fra protokollen i Samarbeidsforum:

”Den halve besatte sekretærstillingen ved AITeL vil bli lønnet av AFT ut kalenderåret.

AFT tildeler AITeL lønnskostnadene for 2 administrative stillinger fra 1. september og ut kalenderåret. Kroneoverføringen tilsvarer gjennomsnittet av lønnskostnadene for de 3 som blir nytilsatt x 2.

Dekanuspotten som avdelingsstyret har avsatt, vil bli fordelt ut fra måltall dividert på 2 (halvårsvirkning).

AITeL hevder at de trenger en lab.stilling (som de har årsverksramme for), men AFT hevder at de ikke har budsjett til å lønne denne stillingen. Her eksisterer det etter dagens møte uenighet mellom AFT og AITeL om hvem som skal lønne stillingen ut kalenderåret.”

Den halve besatte sekretærstillingen inngår ikke i forslaget ovenfor fordi den ikke innebærer noe behov for overføring av midler.

***2**

Posten ”IT-drift” skyldes at AFT leier en tilsatt i ca. 50 % stilling fra AITeL. Beløpet på kr 360 000,- dekker også en periode før 2001. Dette er et omforent beløp.

***3**

Postene ”D-brev” er stort sett udiskutable størrelser. Beløpene som tildeles AITeL, er alle, unntatt D-brev 13, 22% av D-brevenes totalbeløp. Høgskolestyrets tildeling av frie studieplasser og tilhørende budsjettmidler til AITeL er i D-brev 13 i sin helhet stilt til AITeLs disposisjon. Det kan hevdes at AITeL kommer uforholdsmessig gunstig ut av mva-kompensasjonen (D-brev 23) fordi de store innkjøpene gjelder bygningers drift som er AFTs ansvar.

***4**

Eksamensavviklingen i desember, som AITeL tar ansvaret for, inngår ikke i grunnlaget for protokollen 15. juni om overføring av lønnskostnadene for to stillinger. Kostnadene vedrørende eksamensavviklingen (kr 119 000,-) er derfor tatt med i forslaget ovenfor.

***5**

Posten ”ymse driftsutgifter” er AITeLs andel av midler avsatt til ulike administrative utgifter. Beløpet er stipulert ut fra faktisk forbruk og avrundet til kr 200 000,-. Det presiseres at AITeLs telefonutgifter for 2001 skal betales av AFT fordi det er den mest praktiske ordning.

***6**

En ytterligere begrunnelse for justeringen: Et mulig regnestykke er å ta IDBs forbrukte midler pr. 30.06.01 kr 5 230 000,- og legge til den foreslått overførte sum kr 5 470 000,- og trekke fra D-brev 13 kr 210 000,- som jo er en ekstra tildeling for å drive ny kostnadskrevende aktivitet. Summen blir kr 10 490 000,-. Denne summen ligger ca. kr 300 000,- over den tildeling som IDB fikk som institutt for 2001. Siden det foreslås at kr 500 000,- gies som et lån fra AFT til AITeL, tildeles AITeL i realiteten ca kr 200 000,- mindre enn de opprinnelig fikk som institutt. Den foreslåtte fordelingen vil altså gi en stram økonomi for AITeL. De vil i realiteten få tildelt et redusert

instituttbudsjett for å drive den nye avdelingen. En må på den andre side huske at AITeL gjennom denne fordelingen kvitter seg med sin del av felles merforbruk.

AITeL hevder at de langt på vei ikke har noe ansvar for merforbruket på avdelingsnivået på AFT. Høgskoledirektøren har prinsipielt avvist dette synet, men konstaterer at alle institutter unntatt IDB har overførte midler pr. 31.12.00. Dette kan skyldes at det tidligere har vært skjevheter i AFTs interne fordelingsmodell, eller at IDB har hatt en annen forbruksprofil enn de andre instituttene. Det kan også i noen grad skyldes at de andre instituttene har oppdragsinntekter.

***7**

Innkrevning av ulike typer studentavgift høsten 2001 skjer i regi av AFT. Semesteravgiften sendes videre til Samskipnaden, men den delen av avgiftene som gjerne kalles "kopipenger", og som gjelder AITeL-studentene våren 2002, skal selvsagt overføres fra AFT til AITeL. Det er enighet i Samarbeidsforum om at dette skal skje så raskt som mulig.

AFTs og AITeLs oppfatning av budsjettfordelingen for 2001

AFTs og AITeLs avvikende synspunkter i forhold til høgskoledirektørens forslag – med oppgjørsmodellen som utgangspunkt - består hovedsakelig av følgende:

AITeL ønsker kompensasjon for økte lønnsutgifter. Dvs at de primært ønsker kompensasjon for 4 stillinger inkludert en laboratoriestilling. Se forrige punkt "Ytterligere forklaringer til forslaget". Avdelingen hevder å ha akseptert dekning av 2 administrative stillinger på møtet i Samarbeidsforum 15. juni fordi man regnet med bedre uttelling i tildelingen av strategimidler. AITeL ønsker, sagt med andre ord, å benytte realbudsjetteringsmodellen når det gjelder økte lønnskostnader.

AITeL mener de bør få tildelt sin andel av Stimulusfondet.

AITeL mener at AFTs merforbruk på fellesnivå og bibliotek pr. 31.12.00 langt på vei er dem uvedkommende fordi de mener å ha hatt liten innvirkning på situasjonen.

AFT mener at AITeL skal dekke felles merforbruk fullt ut med 22%.

AFT og AITeL mener ut fra vidt forskjellige utgangspunkt at det burde vært tatt hensyn til "kryss-subsidieringen" mellom TISIP og AFT.

Oppsummering

Når det gjelder forslaget til budsjettfordeling mellom AFT og AITeL for 2001, er altså følgende tenkning og prinsipper lagt til grunn: Man lar AITeL beholde sine ubrukte midler som instituttet IDB hadde pr. 1. juli 2001, og tildeler i tillegg AITeL en måltallsbasert del, dvs. 22%, av ikke fordelte midler i AFTs budsjett. Man stipulerer en pris for det administrative arbeid som AITeL overtar fra AFT i siste halvår. Prisen settes til lønnskostnadene (kr 209 000,-) for to administrative stillinger fra 1. september og ut året. Felles verdier, inkludert felles merforbruk, fordeles ved at AITeL tildeles 22%. AITeLs andel av merforbruket justeres ned med kr 400 000. Man har funnet det riktigst å fordele felles ymse driftsutgifter ved å stipulere et forbruk (kr 200 000) basert på tidligere faktisk forbruk. Argumentene vedrørende kryssubsidieringen mellom AFT og TISIP slik de framkommer i vedlagte notater, avvises i denne sammenheng. Man behandler kapitalen i de to stiftelsene TISIP og Stimulusfondet likt, men styret gjøres oppmerksom på at det kan hevdes å være prinsipielle forskjeller mellom de to når det gjelder hvorvidt kapitalen tilhører hele det tidligere AFT og derfor bør fordeles.

Forslag til vedtak:

1. Budsjettet for AFT og AITeL for 2001 fordeles ved at AFT overfører kr 5 470 000,- til AITeL.
2. I tillegg overfører AFT AITeLs/IDBs ubrukte midler på post 45 og innkrevde ”kopipenger” for AITeL-studentene gjeldende for våren 2002.
3. I budsjettfordelingen for 2002 trekkes kr 500 000,- fra AITeL og tildeles AFT. Dette kommer i tillegg til de føringer for budsjettfordelingen 2002 som er lagt gjennom vedtaket i HS-sak 90/2000.